25 gr.

25 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowe" po złotych 3.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok V. | Nr. 226.

Kraków, wtorek 28 września 1943

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączaniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— Zł., z odnoszeniem do domu 6.50 Zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 Zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.

Marszałek Graziani oskarża Badoglia i Wiktora Emanuela.

Przemówienie do oficerów, żołnierzy i narodu włoskiego.- Badoglio w czasie ucieczki pozostawił włoską armję lądową w zupełnym chaosie. - Król przez ucieczkę złamał przysięgę królewską.

Rzym, 27 września. **Minister obrony narodowej i gospodarki wojennej w państwie faszystowsko-republikańskiem marszałek Graziani wygłosił przemówienie do włoskich oficerów i żołnierzy oraz do narodu włoskiego.**

Objął on swój urząd w tragicznej chwili. Badoglio wspólnie z dynastją sabaudzką sprzysiągł się, aby obrzucić błotem honor narodu. Zdradził on nietylko sprzymierzeńców niemieckich i japońskich oraz wszystkich pozostałych, ale nadto sam naród włoski.

Marszałek przypomniał następnie poniżającą scenę z dnia 8 września, kiedy to Badoglio zapewniał sojusznika niemieckiego o swej wierności, podczas kiedy już 5 dni przedtem podpisał układ z wrogiem.

Głębokie wzburzenie drżało w głosie marszałka, kiedy przypomniał, że w ciągu tych 5 dni Anglicy znaleźli jeszcze sposobność do dopełnienia zniszczenia Neapolu i zamienienia zupełnie w gruzy miasta Frascati.

6 tysięcy zabitych we Frascati podnoszą wstrząsającą skargę przeciwko swemu mordercy Badoglio.

Ale król również jest wmieszany w jego winę. **Badoglio** w czasie swej haniebnej ucieczki **pozostawił włoską armję lądową w zupełnym chaosie,** bez jakiegokolwiek kierownictwa. Przez długie lata Badoglio był szefem sztabu generalnego. **Z tego powodu jedynie tylko on ponosi odpowiedzialność za błędy wojskowe z tego czasu, podobnie, jak i za niepowodzenia wojskowe w Albanji, Grecji i w północnej Afryce.**

Ostatnie oświadczenia Churchilla potwierdziły obłudną taktykę kłamstw Badoglia. Churchill przyznał, że **Badoglio nawiązał tajne rokowania z aljantami** jeszcze wtedy, kiedy włoscy żołnierze walczyli, przelewali krew i umierali.

Badoglio usiłował oszukać naród włoski i jego sprzymierzeńców oraz wprowadzić w błąd świat, powołując do życia bolszewizujący gabinet.

Po załamaniu się jego rachub po tchórzowsku uciekł, a teraz podburza Włochów do bratobójstwa.

Kłamliwe twierdzenie Badoglia, że Niemcy rozpoczęły działania nieprzyjacielskie przeciwko narodowi włoskiemu, odparł Graziani z całym naciskiem i stwierdził, że według własnych słów Churchilla **angielscy strzelcy spadochronowi chcieli zaatakować i zająć stolicę Włoch,** gdyby Niemcy nie ubiegli na czas tego ataku przez obsadzenie lotnisk rzymskich.

Król, jak oświadczył dalej marszałek Graziani, przez swoją ucieczkę złamał przysięgę królewską. Dezerterzy jednak, bez względu na posiadany przez siebie stopień tracą wszystkie prawa, urzędy i godności. Z tego powodu także **przysięga wierności każdego żołnierza włoskiego wobec takiego króla stała się nieważna.** Sam Wiktor Emanuel przez swą ucieczkę rozwiązał włoską armję.

Rozwój i wzrost niemieckiego potencjału zbrojeniowego.

Berlin, 27 września. **Na zaproszenie marszałka Goeringa pod kierownictwem ministra Rzeszy dla zbrojeń i produkcji wojennej Speera odbyła się niedawno temu na pewnem lotnisku niemieckiej broni lotniczej na wschodzie konferencja czołowych osobistości niemieckiego przemysłu zbrojeniowego.**

Kilkudniowe imprezy, w których udział wzięły obok reprezentantów niemieckiej produkcji zbrojeniowej miarodajne osobistości z pośród lotnictwa niemieckiego, zapoczątkowane zostały prelekcją wygłoszoną przez ministra Rzeszy Speera na temat rozwoju wzrostu niemieckiego potencjału zbrojeniowego. Prasa niemiecka donosi, że następnie odbyło się pełne wrażeń zademonstrowanie broni niemieckiej oraz obejrzenie różnych typów samolotów, które ostatnio zdobyte zostały na nieprzyjaciołach Niemiec.

O konferencji tej pisze pewien dobrze poinformowany dziennik berliński: „Nie można jeszcze w całej pełni powiedzieć, co się dzieje na tem polu i co po pierwszem użyciu wykazało już dobre skutki. Przyjaciel i nieprzyjaciel przekonać się tu musi o faktach. Jedno wszakże już dziś można stwierdzić, a mianowicie, że nastąpi tu niespodzianka, a skutki jej napewno okażą się dla nas korzystne. **Są w toku szeroko zakreślone planawania i energiczne prace, aby skutecznie przeciwstawić się terorowi bomb nieprzyjacielskich.** Dziennik wskazuje także na to, że przemysł zbrojeniowy bardzo szybko i gruntownie znalazł sobie radę tam wszędzie, gdzie wskutek działalności nieprzyjacielskiej, zauotowano przejściowe przeszkody.

O fakcie, że nieprzyjacielski teror lotniczy zamienił w teren wojenny również rozległe obszary ojczyzny niemieckiej, mówi owe sprawozdanie, że politycznym i wojskowym wnioskiem z tego jest wskazanie, aby możliwości rozwinięcia się aljanckiej ofensywy powietrznej ograniczyć o ile to tylko będzie możliwe. Aby cel ten osiągnąć, niemiecki przemysł zbrojeniowy musi podjąć olbrzymi wysiłek i musi pracować z największym wysiłkiem w tym celu, aby produkować w dostatecznej ilości odpowiednią broń obronną, nie zaniedbując innych ważnych programów dla wojska i marynarki wojennej. Cetralnym więc tematem posiedzenia zbrojeniowego było „zbrojenie przeciwko terorowi bombowemu". Uczestnikom posiedzenia unaoczniono wyraźnie, w jaki sposób doszło do dotychczasowych sukcesów obronnych. Niemiecka technika i niemiecki przemysł wziął wybitny udział w osiągnięciu tych sukcesów przez rozwinięcie i wykonanie doskonałych przyrządów.

Wymiana depesz między Tojo i Führerem.

Tokio, 27 września. Z okazji uwolnienia Mussoliniego odbyła się wymiana depesz pomiędzy premjerem japońskim Tojo i Führerem. Premjer Tojo wyraził Führerowi swoje gratulacje z powodu udania się śmiałej decyzji i odważnego wyczynu żołnierzy niemieckich.

Stettinius następcą Sumner Wellesa.

Sztokholm, 27 września. Agencja Reutera donosi, iż Roosevelt podał obecnie do wiadomości ustąpienie Sumner Wellesa z urzędu swego jako podsekretarza stanu w urzędzie dla spraw zagranicznych i równocześnie zamianowanie Edwarda R. Stettiniusa młodszego jako następcy Sumner Wellesa.

Standley złożył wniosek o dymisję.

Genewa, 27 września. Waszyngtoński korespondent dziennika „New York Herald Tribune" donosi, że wniosek o dymisję obecnego ambasadora Stanów Zjednoczonych w Moskwie Standleya nadszedł do Waszyngtonu. Reprezentant Stanów Zjednoczonych dla spraw lombardowych w Londynie Harriman otrzymał urzędowe zawiadomienie, że przeznaczony jest na jego następcę. Departament Stanu ani nie potwierdził tej wiadomości, ani też jej nie zdementował, lecz ograniczył się jedynie do oświadczenia, że do tej sprawy zajmie Biały Dom swe stanowisko. Harriman osobiście odmówił wszelkich komentarzy w tej kwestji.

Ostrzeliwanie doków w Kronsztadzie.

Berlin, 27 września. Ciężkie niemieckie baterje nadbrzeżne wzięły pod skuteczny ogień doki bałtyckie w Kronsztadzie. Zaobserwowano celne trafienia w hale montażowe, w nowo budujący się krążownik oraz wśród statków zgromadzonych dookoła znajdującego się tam okrętu linjowego „Rewolucja październikowa". Wskutek ostrzeliwania wybuchły pożary.

*

Po skutecznem zbombardowaniu w czwartek przez samoloty niemieckie objektów wojskowych na zajętej przez bolszewików wyspie Lavansaari w zatoce Fińskiej, można było w piątek popołudniu zaobserwować z półwyspu Kurgalo wybuch wielkiego pożaru na tej wyspiarskiej bazie sowieckiej. Ponieważ słyszano również silne detonacje, należy przypuszczać, że pożar objął magazyn amunicji, który eksplodował. Z długotrwałości pożaru należy wnioskować, że przybrał on wielkie rozmiary i został opanowany przez bolszewików dopiero po dłuższym czasie. Wyrządzone szkody są niewątpliwie znaczne.

Utarczki morskie na morzu Czarnem.

Berlin, 27 września. Na morzu Czarnem jednostki niemieckiej floty wojennej uwikłały sowieckie okręty wojenne w nocy na sobotę w kilka potyczek, które miały dla jednostek niemieckich zwycięski przebieg.

Nowy rząd w Albanji.

Berlin, 27 września. **Po zdradzie, popełnionej przez rząd Badoglia i po ucieczce premjera albańskiego utworzył się w Albanji narodowy komitet, który wziął w ręce swe odpowiedzialność za kierowanie losami państwa albańskiego na podstawie niezależności albańskiej, który to kraj pozostawał czasowo bez rządu i zagrożony był anarchją.**

Komitet narodowy zorganizował obecnie wydział pracy, który prowadzić ma sprawy rządowe, oraz zwrócił się do rządu Rzeszy z prośbą o jego uznanie. Rząd Rzeszy wyraził swe uznanie temu komitetowi narodowemu oraz oświadczył swą gotowość do współpracy z wydziałem pracy, jako rządem tymczasowym.

Odezwa generała Nedicza.

Belgrad, 27 września. Dziennik „Obnova" przynosi pod wielkim nagłówkiem odezwę premjera generał-pułkownika Nedicza, który — jak wiadomo — niedawno temu bawił w głównej kwaterze Führera celem odbycia rozmów o politycznem ukształtowaniu Serbji.

W odezwie swej Nedicz zwraca uwagę przedewszystkiem na to, że minęły już dwa lata, od kiedy naród serbski krwią swą zapłacił za błędy, popełnione przez tych ludzi, którzy wtrącili kraj w odmęty wojenne dla cudzych interesów. On sam zaś, Nedicz, wprowadził naród następnie na tę drogę, która jedynie mogła ratować od zupełnego zniszczenia. Składa on podziękowanie narodowi serbskiemu za to, że w wielkiej większości poszedł on posłusznie za jego głosem. Dzisiaj więcej, aniżeli kiedykolwiek, jest on o tem przekonany, że jedyna droga, wiodąca naród serbski do ratunku, jest droga pokoju i jedności. Tą drogą kroczący, spodziewać się naród może lepszej przyszłości. Słowa jego doznają potwierdzenia w zdarzeniach, które niebawem nastąpią, a które w znacznej mierze przyczynią się do poprawy sytuacji narodu serbskiego.

W zakończeniu premjer Nedicz w imieniu ojczyzny wzywa ponownie wszystkich Serbów, aby żadną miarą nie zakłócali porządku panującego w kraju, aby nie wierzyli fałszywym wiadomościom, rozsiewanym przez źródła nieprzyjacielskie, które dążą do tego, aby kraj pogrążyć w nowe nieszczęścia, a wreszcie, aby z otuchą patrzyli w przyszłość.

„Wolność religijna" w Rosji sowieckiej.

Genewa, 27 września. „Journal de Geneve" publikuje artykuł, napisany przez Teodora Auberta na temat „konstytucji sowieckiej i wolności religijnej". Autor objaśnia stanowisko Kościoła na podstawie obowiązującej konstytucji sowieckiej, w której na skutek ostatniego gestu Stalina nic się nie zmieniło, poczem dochodzi do następujących wniosków: Jak długo ta sytuacja nie ulegnie zasadniczej zmianie i jak długo swoboda propagandy religijnej nie wejdzie do konstytucji sowieckiej w miejsce wyłącznej swobody antyreligijnej propagandy, tak długo nie będzie można mówić o przywróceniu wolności religijnej i zastanowieniu panowania bezbożników oraz prześladowań religijnych z przeszłości. Jak długo konstytucja sowiecka zakazuje Kościołowi rozpowszechniania Ewangelji i zmusza go do neutralności, pasywności i zupełnego milczenia wobec antyreligijnej propagandy, ani patrjarcha, ani sobór, ani św. synod nie będą w możności przestrzegania posłuszeństwa wyłącznie wobec swych dogmatów, nie naruszając przytem lojalności w stosunku do rządu sowieckiego.

Znowu manewr taktyczny.

Wilno, 27 września. Metropolita Litwy ogłosił oświadczenie, dotyczące sytuacji Kościoła w Unji Sowieckiej, w którem czytamy m. i. co następuje:

„Bolszewizm usiłuje obudzić mniemanie u wiernych po tej i po tamtej stronie frontu, jakoby w Unji Sowieckiej Kościół używał zupełnej swobody. Aby wywołać takie wrażenie, przyznaje bolszewizm różne koncesje na korzyść Kościoła, które następnie wyzyskuje w zagranicy na cele silnej reklamy. Rzecz jasna, tak czytamy dalej w tem oświadczeniu, koncesje te nie oznaczają dla bolszewizmu nic innego, jak tylko manewr taktyczny, zamaskowanie właściwych swych dążności, pociągnienie propagandowe, z pomocą którego usiłuje on, jak zwyczajnie, oszukać naród rosyjski i opinję publiczną.

W razie gdyby bolszewizm przetrwał wojnę oraz odzyskał swą silną pozycję w Rosji i na całym świecie, natenczas rozpocząłby natychmiast znów prześladowanie Kościoła. W zakończeniu mówi oświadczenie to dosłownie: „Bolszewicy wiedzą o tem doskonale, że pomiędzy nimi a Kościołem może tylko być wojna. Na bolszewickich koncesjach nie można budować wolności Kościoła. Dopiero obalenie i zniszczenie bolszewizmu może przywrócić i zapewnić wolność dla narodu i Kościoła i umożliwić rozwinięcie wszystkich w narodzie i Kościele przytłumionych sił.

Zamiary Niemców na froncie wschodnim

Berlin, 27 września. Z obecnych operacyj na froncie wschodnim można wyraźnie wywnioskować, że naczelne dowództwo niemieckie dąży do wyprostowania frontu, które powinno nadać wojnie zupełnie zmienione oblicze, jak pisze korespondent wojskowy DNB. Pisze on dalej:

O ile na południowym odcinku i w niektórych częściach środkowego odcinka frontu wschodniego wypadki są jeszcze zupełnie płynne, a niemiecki manewr odsadzający, jakkolwiek miejscami dokonywany pod silnym naciskiem licznych armij sowieckich, odbywa się tam niezmiennie pod kontrolą naczelnego dowództwa, to lewe skrzydło od Bielyj aż do Leningradu nie zostało dotychczas wciągnięte do operacyj. Otwiera to dla przyszłego przebiegu letniej ofensywy Sowietów aspekty, które dają poznać przypuszczalnie zamierzenia Niemców. Należy na fakt ten patrzeć w związku z ujawniającą się z każdym dniem wyraźniej taktyką Niemców, polegającą na przewidywaniu, aby w pełni zrozumieć, w jakie pozycje wmanewrować bolszewików wielkie niemieckie posunięcie wymijające.

Zapewne nie ulega wątpliwości, że bolszewicy uzyskali znaczne tereny, jakkolwiek wśród bardzo krwawych ofiar i bardzo ciężkich strat w materjale wojennym. Tereny jednak, jakie Niemcy pozostawiają bolszewikom, są zupełnie ogołocone i wypalone, a ze swej strony wobec zbliżającego się okresu deszczów i niedalekiej zimy po raz pierwszy zdążają na korzystną, o gęstej sieci komunikacyjnej i skróconych linjach dowozowych pozycję, umożliwiającą dowóz posiłków. Wojna na Wschodzie w ciągu całego swego trwania okazała się i tym razem taką wojną, jakie zawsze toczyły się na tym obszarze: wojną, wymagającą najwyższego napięcia sił i rozwiązania problemu transportowego oraz posiłkowego. Jest już w tem coś z prawdy, jeżeli pewne głosy z obozu przeciwników zwracają się już teraz z ostrzeżeniem, że Niemcy w tym czasie, kiedy bolszewicy na południu napierają na Dniepr, pozostawiają im na tyłach prawdziwą „Saharę". Pewną rolę w tem ostrzeżeniu odgrywa również fakt, że strona przeciwna stopniowo odczuwa groźbę ustabilizowanego północnego skrzydła frontu, które zwisa jak miecz Damoklesa nad tą Saharą. Narazie ze zrozumiałych względów strona niemiecka nie podaje bliższych szczegółów co do ostatecznego przebiegu niemieckich pozycyj. Z całego przebiegu wypadków już teraz jednak się widzi, że wielkie wyprostowanie frontu oznacza dla niemieckiej obrony na Wschodzie w szczególności, a dla obrony Europy wogóle, niezwykłe wzmocnienie, mianowicie wzmocnienie przedewszystkiem w zakresie rezerw.

Sytuacja nie wygląda bynajmniej tak — i na to zwracają szczególną uwagę w kołach wojskowych stolicy Rzeszy — jakoby bolszewicy w wyniku swych niesłychanych wysiłków ofensywnych mieli „zdobyć" wszystkie zajęte przez siebie obszary. Gdyby taki pogląd zamierzano wysunąć nie jedynie jako argument agitacyjny, należałoby zgóry przyjąć, że Niemcy pragną za wszelką cenę i przy użyciu wszystkich sił utrzymać w swem posiadaniu opróżnione przez siebie tereny. Odnosi się jednak wrażenie, że jest inaczej. W rzeczywistości sprawa się ma tak, że Niemcy wśród walk opróżniali tereny, przyczem dowództwo ich kierowało się strategicznym celem zwolnienia części swych wojsk dla innych zadań.

Węgry dementują.

Budapeszt, 27 września. Wydano tu urzędowe dementi, które stwierdza, że liczne rozpowszechniane w ostatnim czasie przez aljantów i Związek Sowiecki wiadomości na temat Węgier, odnoszące się do rzekomego przesilenia rządowego na Węgrzech, nie odpowiadają prawdzie. Wiadomości te są wyssane z palca i są określane przez stronę węgierską jako śmieszne.

Negus protestuje.

Saloniki, 27 września. Dziennik „Al Ahram" donosi z Kairo, że w stolicy abisyńskiej odbyła się wielka demonstracja przeciwko Badoglio. Z balkonu swego pałacu wygłosił Negus Haile Selassie przemowę do wzburzonej masy ludności, oświadczając, że złożył energiczny protest u rządów sprzymierzonych w Londynie i Waszyngtonie, przeciwko jakimkolwiek pertraktacjom lub stosunkom z Badogliem.

Znamienne dementi.

Berno, 27 września. W dyskusji, toczącej się w obozie aljantów na temat wyglądu przyszłego włoskiego rządu emigracyjnego odgrywają specjalną rolę kombinacje, dotyczące osoby dyplomaty włoskiego hr. Sforzy, który od roku 1922 żyje na emigracji.

W dziennikach aljanckich wielokrotnie wyrażono opinję, że hr. Sforza obejmie decydujące stanowisko w jakimś nowym włoskim rządzie emigracyjnym. Tembardziej interesującem jest dementi, jakie ogłasza szwajcarska agencja informacyjna, powołując się przytem na dziennik „Daily Telegraph". Według tego dementi córka hr. Sforzy oświadczyła dosłownie: „Mój ojciec, który w obecnej chwili przebywa na wsi, telefonował dziś rano. Upoważnił mnie do zdementowania jakiejkolwiek pogłoski, iż znajduje się w drodze do morza Śródziemnego. Mój ojciec nigdy nie weźmie udziału w rządzie, w którym reprezentowany jest Badoglio lub posłuszne mu elementy".

Sofja otrzyma nowy dworzec.

Sofia, 27 września. W nadchodzącej wiośnie ma być rozpoczęta budowa głównego dworca kolejowego w Sofji. Gmach ten będzie zbudowany na placu, na którym obecnie znajduje się dworzec kolejowy.

Zacięte walki na wsch. froncie toczą się dalej.

Bezskuteczne ataki sowieckie nad środkowym Dnieprem.

Berlin, 26 września. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führera w dniu 25 września:

Na przyczółku mostowym rzeki Kubań bolszewicy przez cały dzień bezskutecznie kontynuowali swe silne ataki.

Na północnem wybrzeżu morza Azowskiego własny atak doprowadził do sukcesu. Wzięto jeńców i zdobycz. Nad środkowym biegiem Dniepru nieprzyjaciel w licznych punktach nadaremnie atakował przyczółki mostowe na wschód od rzeki. Zniszczono przytem większą ilość czołgów. Na północ od Czerkasów niemieckie siły pancerne rozbiły mniejsze grupy nieprzyjacielskie.

Na środkowym odcinku frontu miały miejsce na zachód od węzłowego punktu kolejowego Unecza i na południe od Smoleńska gwałtowne walki obronne, które jeszcze trwają. Po zupełnem zniszczeniu wszystkich urządzeń ważnych ze względów wojennych, zupełnie bez przeszkód ze strony przeciwnika, opróżniono miasta Rosławl i Smoleńsk.

Na południe od jeziora Ładoga natarcie niemieckich dywizyj strzeleckich osiągnęło wytyczony rozkazem cel ataku. Przeciwnatarcia sowieckie, wspierane czołgami, załamały się.

Na Dalekiej Północy wojsko niemieckie na odcinku Kandalakcza i na froncie murmańskim odrzuciły kilka wypadów przeciwnika, zadając mu straty.

Na froncie południowo-włoskim także wczoraj panowała ożywiona działalność bojowa. Atak wojsk brytyjskich na odcinku Salerno odparto po zaciętych walkach.

Samoloty nurkowe zatopiły w rejonie śródziemnomorskim torpedowiec nieprzyjacielski większego typu i trafiły niszcząco dwa statki frachtowe.

Podczas nocy ubiegłej pojedyncze nieprzyjacielskie samoloty nękające zrzuciły bezskutecznie sporadyczne bomby na rejon Niemiec północno-zachodnich.

Siły niemieckiej obrony przeciwlotniczej strąciły wczoraj 10 nieprzyjacielskich samolotów nad okupowanemi obszarami zachodniemi i jeden szybki brytyjski aparat zwiadowczy nad rejonem Rzeszy.

*

Berlin, 27 września. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führera w dniu 26 września:

Sowiecka próba lądowania na wybrzeżu morza Azowskiego zakończyła się tem, że całą grupę desantową, w sile przeszło 800 ludzi, starto. Po obu stronach Kubania załamały się także wczoraj wszystkie ataki nieprzyjacielskie, dokonane przy poparciu czołgów.

Również nad środkowym biegiem Dniepru ponowne ataki bolszewików na niemieckie przyczółki mostowe pozostały bezskuteczne. Słabsze grupy nieprzyjacielskie, które na nieprzejrzystym terenie przekroczyły rzekę w poszczególnych miejscach, odrzucono w przeciwnatarciu.

Na środkowym odcinku frontu nieprzyjaciel kontynuował znacznemi siłami swe ataki, szczególnie na zachód od węzłowego punktu kolejowego Unecza i w rejonie bojowym Smoleńska. Wśród trudnych warunków atmosferycznych i drogowych ataki zasadnicze odparto. W kilku punktach trwają walki.

Lotnictwo skoncentrowanemi siłami atakowało znajdujące wojska nieprzyjacielskie, szczególnie na północ od morza Azowskiego i na wschód od środkowego biegu Dniepru, zadając im dotkliwe straty. W dniach 24 i 25 września zniszczono na froncie wschodnim 165 samolotów sowieckich. Pięć własnych samolotów zaginęło.

We Włoszech południowych siły brytyjsko-północno-amerykańskie dokonały wypadów przeciwko naszym pozycjom między zatoką Salerno a zatoką Manfredonia. Ataki odparto, a oddziały ponownie gotujące się na pozycjach rozbito ogniem artyleryjskim.

Lotnictwo zestrzeliło wczoraj w rejonie śródziemnomorskim sześć samolotów nieprzyjacielskich i niszcząco trafiło bombami frachtowiec o pojemności 3.000 brt.

W nocy na 25 września ścigacze niemieckie zaatakowały u wybrzeża angielskiego brytyjskie statki strażnicze, z pośród których jeden zatopiły. W celu odciążenia swych jednostek ubezpieczających, znajdujących się w ciężkiej sytuacji, do walki włączyły się ścigacze brytyjskie. Na jednego z nich, przy nagłem zapadnięciu warunków pogarszających widoczność, najechał ścigacz niemiecki. Zatonął on natychmiast. Ścigacz niemiecki odniósł przytem ciężkie uszkodzenia. Został on zatopiony przez własną załogę.

Brytyjskie samoloty torpedowe i niszczycielskie bezskutecznie zaatakowały na południowy zachód od Helder konwój niemiecki. Zestrzelono przytem sześć samolotów nieprzyjacielskich.

Nad Atlantykiem oraz podczas nalotów słabszych jednostek lotnictwa brytyjsko-północno-amerykańskiego na okupowane obszary zachodnie nieprzyjaciel stracił pięć dalszych samolotów.

Pojedyncze nieprzyjacielskie samoloty nękające podczas nocy ubiegłej zrzuciły bezplanowo nad rejonem Niemiec zachodnich kilka bomb, które spowodowały tylko nieznaczne szkody w budynkach.

Straty aljantów pod Salerno.

Berlin, 27 września. **Istnieją obecnie ostateczne dane, dotyczące strat amerykańsko-brytyjskich w bitwie pod Salerno. Wzięto ogółem do niewoli 4.551 żołnierzy, między tem 121 oficerów. Zdobyto 171 czołgów zwiadowczych oraz opancerzonych samochodów do transportu wojsk, w tej liczbie także ciężkie typy czołgów amerykańskich konstrukcji Shermana, nadto 61 dział, 20 miotaczy rakiet, liczną broń automatyczną i piechoty oraz kilkaset samochodów.**

Formacje wojska niemieckiego same zestrzeliły 19 samolotów i jeden balon na uwięzi. Wojska inwazyjne straciły conajmniej 20.000 ludzi, przyczem główny udział w ofiarach przypada na północno-Amerykanów, podczas kiedy ogólne straty Brytyjczyków w zabitych, rannych i jeńcach szacuje się na około 10 procent strat ogólnych.

Nowe straty okrętowe Amerykanów.

Tokio, 27 września. Główna kwatera cesarska donosi, że w dniu 22 września wylądowały silne amerykańskie formacje we Finschhafen na Nowej Gwinei. Wojska japońskie zmusiły je do walki. Obecnie trwają tam zacięte walki.

Formacje lotnicze wojsk japońskich oraz marynarki japońskiej wykonały silne ataki przeciwko transportom i wojskom lądującym pod Finschhafen i uzyskały w dniu 21—23 września następujące sukcesy: zatopiono trzy krążowniki, dwa kontrtorpedowce i jeden wielki transportowiec, wzniecono pożar na dwóch krążownikach i dwóch transportowcach o średnim tonażu, dwa dalsze krążowniki uszkodzono celnemi trafieniami bomb. — W walkach powietrznych stracono 22 nieprzyjacielskie maszyny, przyczem z całą pewnością nie można stwierdzić zestrzału 8 samolotów. Nadto udało się lotnikom japońskim wzniecić pożar w 15 miejscach lądowania. Po stronie japońskiej 16 maszyn rzuciło się umyślnie na cele nieprzyjacielskie, lub też zaginęło.

Widoki wojskowe aljantów we Włoszech.

Genewa, 27 września. Niemcy ze zdumiewającą szybkością zjawili się na planie włoskim, zauważa generał brytyjski Douglas Brownrigg na łamach londyńskiego „Evening News". Pisze on: „Uważam za szaleństwo przypuszczenie, że armje imperjum brytyjskiego i Stanów Zjednoczonych wspierane swem lotnictwem i flotą będą mogły wkrótce dowolnie spacerować po całych Włoszech. Według mojego przekonania przed armjami temi stoją bardzo ciężkie czasy".

Sytuacja w Indjach niepokoi Anglję.

Sztokholm, 27 września. **Angielską opinję publiczną poczyna niepokoić katastrofalna sytuacja w Bengalji, co do której oświadczył się we czwartek w angielskiej Izbie Gmin sekretarz stanu dla Indyj Amery.**

Powagę rozwoju indyjskich stosunków wewnętrznych naświetliło przed szeroką opinją publiczną Wielkiej Brytanji stwierdzenie, że w ostatnich miesiącach liczba zgonów w Kalkucie obracała się w 30% ponad stanem normalnym i że klęska głodu coraz szerszych nabiera rozmiarów, tak, że cały okręg bengalski łącznie z Kalkutą, jak również wielkie obszary Bombaju i Madras przedstawiają się jako pierwszorzędne siedlisko niepokoju.

Koła parlamentarne w Anglji są w sposób nader nieprzyjemny dotknięte tem zaostrzeniem się wewnętrznych stosunków w Indjach, co do których koła urzędowe powzięły pewne stanowisko, oraz które rządowi zdawna są już znane, przyczem wyraża się obawę, że przygotowania wojskowe do ofensywy przeciwko Burmie mogą doznać najpoważniejszych szkód wskutek eksplozywnych stosunków, panujących na zapleczu. Amery nie zdołał opanować niepokoju, jaki zapanował w Izbie Gmin z powodu doniesień o katastrofie głodowej w Indjach.

Stan oblężenia w Indjach?

Sztokholm, 27 września. Liczyć się należy z obwieszczeniem stanu oblężenia na wielkich przestrzeniach Indyj. Według doniesienia angielskiego dziennika „Statesman" wychodzącego w Kalkucie, najbliższe otoczenie wicekróla Indyj liczy się z tą ewentualnością. Zwraca się przytem na to uwagę, że stale jeszcze rozszerzająca się katastrofa głodu przeobraziła kilka prowincyj indyjskich we wrzący kocioł, tak, że potrzeba na to zastosowania szczególnie drastycznych zarządzeń, aby przywrócić oficjalny porządek. Widocznie angielskie koła liczą się z objawami rozpaczliwemi ze strony wielu setek tysięcy głodujących mieszkańców Indyj.

Czungkingowi brak samolotów, czołgów i artylerji.

Genewa, 27 września. „Minister informacyj" Czungkingu Chang-Tao-Fan widział się zmuszonym zająć stanowisko wobec nieustannie podnoszonych przez zagranicę zarzutów, że Czungking jest na wszystkich frontach bezczynny. Podkreślił on, że Czungkingowi brak samolotów, czołgów i artylerji. Z tego też powodu jego wojska nie mogą podejmować żadnych operacyj zaczepnych. Czungking oczekuje na Anglo-Amerykanów, że nareszcie rozpoczną ofensywę przeciwko Burmie celem oswobodzenia szosy burmańskiej, tej jedynej wielkiej drogi dowozowej do Czungkingu.

„Umowa prowizoryczna".

Amsterdam 27 września. Brytyjska służba informacyjna donosi, że osobisty przedstawiciel Roosevelta w północnej Afryce, Robert Murphy, oraz reprezentant komitetu emigracji francuskiej w Algierze, Jean Monnet, podpisali „prowizoryczną umowę", dotyczącą wzajemnego wspierania się przy prowadzeniu wojny. Wkrótce podpisana ma być podobna umowa pomiędzy Wielką Brytanją a tym komitetem emigracyjnym.

„Psychologja Japończyków".

Genewa, 27 września. Północno-amerykański dyplomata Joseph C. Grew, który przez długie lata czynny był jako ambasador w Tokio, w artykule swym pod tytułem „psychologja Japończyków" robi następujące znamienne uwagi:

„Japończycy, których my zwalczamy, odznaczają się jednym ideałem, posiadają oni bowiem zręczną i dobrze wyszkoloną armję, marynarkę i broń lotniczą na froncie, zaś w swej ojczyźnie są oni pilni i skromni we wymaganiach, posłuszni, lojalni i zjednoczeni. Wykreślili oni ze swego życia wszelkie wybory, strajki i debaty, któreby mogły kolidować z wojną. Swe trzy jednostki wyspiarskie Honchu, Shikoku i Kyushu zamienili oni istotnie na trzy olbrzymie punkty oparcia dla wojsk i floty, których załoga składa się z 70 miljonów robotników i ludzi walczących".

Podwyższenie racyj chleba w Niemczech.

Berlin, 27 września. Dobre wyniki tegorocznych niemieckich zbiorów zbóż chlebowych umożliwiły pomimo zwiększenia zapotrzebowania chleba z powodu wzrostu sił zbrojnych i zwiększonej ilości cywilnyh robotników zatrudnionych w Rzeszy, dokonanie podniesienia racyj chleba. Świadczy to wyraźnie o sprawności rolnictwa niemieckiego, zwłaszcza jeżeli się przypomni, że po obecnem drugiem zkolei podwyższeniu racji chleba w ciągu jednego roku, przydziały chleba na początku piątego roku wojny są wyższe niż w pierwszym roku wojny.

Dalsza racjonalizacja w Stanach Zjednoczonych.

Madryt, 27 września. Agencja „EFE" donosi o dalszych zarządzeniach racjonalizacji wykonanych przez władze Stanów Zjednoczonych. Zamiast trzech par, jak dotąd, otrzymywać się będzie w przyszłości tylko dwie pary obuwia na rok. Obniżony ma być przydział mleka, a przydział produktów mlecznych zmniejszyć się ma o 25 proc.

Hoare Belisha krytykuje.

Genewa, 27 września. Na marginesie ostatnich wypadków we Włoszech b. angielski minister wojny Hoare Belisha pisze w londyńskiem czasopiśmie niedzielnem „News of the World" m. i., że w czasie wojny szybkie decyzje i zdolność przystosowania się do zmienionych warunków jest nietylko ważnem, ale w większości wypadków decydującem.

Niedawne wydarzenia we Włoszech dowodzą, jak stwierdza Hoare Belisha, że naczelne dowództwo aljantów w przeciwieństwie do dowództwa niemieckiego nie dorosło do tych zadań. Niemcy w błyskawiczny i dramatyczny sposób umiały ukształtować wypadki we Włoszech korzystnie dla siebie. Dzięki „sensacyjnemu uwolnieniu Mussoliniego" Hitler okazał się doskonałym wodzem, dorastającym do każdej sytuacji. Jak przeciwieństwie do tego wyglądają aljanci, zapytuje Hoare Belisha. Kiedy w dniu 3 września zawarli oni zawieszenie broni z Badoglio, nie mogli w tym samym momencie zająć Włoch, ponieważ ich plany tego nie przewidywały.

Posiedzenie szwedzkiego parlamentu.

Sztokholm, 27 września. W połowie października zbierze się parlament szwedzki na sesję nadzwyczajną. Krążą pogłoski, że podane zostanie do wiadomości pewne oświadczenie rządu, w następstwie którego przewiduje się dyskusję przy zamkniętych drzwiach.

Stocznie gibraltarskie przepełnione.

Lizbona, 27 września. Okręty uszkodzone ciężko na morzu Śródziemnem tak licznie przybywają do Gibraltaru i do portów afrykańskich, że, jak donoszą z La Linea, nie istnieje prawie żadna możliwość wyremontowania ich w czasie ograniczonym. Przepełnione są doki twierdzy, a również i portów afrykańskich, które w ostatnich czasach z wielkim nakładem kosztów i pracy zostały rozbudowane. Dlatego zdecydowano się na selekcję pomiędzy poszczególnymi uszkodzonymi statkami, jednostki zaś, które ucierpiały najgorzej, odstawia się natychmiast na łom. Między niemi znajdują się także okręty motorowe o najnowszej budowie.

Pożar w północno-ameryk. mieście.

Lizbona, 27 września. Straże pożarne z 9-ciu miast zwalczały przez całą noc ubiegłą w mieście Ashland w stanie Ohio pewien pożar, który, według wiadomości brytyjskiej służby informacyjnej, powstał wskutek tego, że wykoleiły się dwa wagony-cysterny z benzyną, a benzyna wpłynęła do rurociągów kanalizacji ulicznej.

Pożar strawił pewną fabrykę gumy, zakłady kolejowe, oraz zagrażał setkom domów mieszkalnych, dopóki nie udało się go nad nim opanować.

Ani jeden bombowiec nie powrócił z ataku na Kuryle.

Tokio, 27 września. Jak wynika z doniesienia radja w San Francisco, wszystkie 18 bombowców Stanów Zjednoczonych, które w dniu 12 września podjęły atak na japońskie północne Kuryle, nie powróciły do swej bazy. Główna kwatera cesarska zakomunikowała w swoim czasie, że 11 z pośród tych bombowców zestrzelono. Obecnie San Francisco donosi, że pozostałe 7 były zmuszone do lądowania na Kamczatce i nie mogły powrócić.

Ciężkie eksplozje na sowieckim punkcie strategicznym.

Berlin, 27 września. Jak już doniesiono w sobotę, na wyspie Lavansaari, w zatoce Fińskiej, zajętej przez bolszewików, jeszcze w 24 godzin po ciężkim niemieckim ataku powietrznym obserwowano pożary i eksplozje. Można z tego wnioskować, że wskutek pożarów wybuchły większe magazyny amunicji. Jeszcze w sobotę trwały gwałtowne eksplozje na wyspie, wobec czego należy się liczyć, że wszystkie zapasy amunicji na tej bazie uległy zniszczeniu.

Plany Ameryki co do Sycylji.

Lizbona, 27 września. Kilka dni przed oświadczeniem Edena w Izbie Gmin, że Aglja nie zamierza anektować Sycylji i Sardynji, brat generała Eisenhowera i kierownik amerykańskiego urzędu propagandy wojennej w Algierze, Milton Eisenhower oświadczył, co następuje:

„Sycylja stanie się naszą Maltą. Rzecz naturalna, że według zasady, iż punkty oparcia mogą być wykorzystywane przez wszystkich aljantów, będą Anglicy posiadali zezwolenie do używania amerykańskich punktów oparcia na Sycylji tak samo, jak również i my spodziewamy się, że amerykańskim siłom zbrojnym odda się do dyspozycji angielski punkt oparcia na Malcie. Jednakże będzie to dobrze, jeżeli i my posiadać będziemy potężny własny punkt oparcia w morzu Śródziemnem.

Opinja hiszpańska o walkach na froncie wschodnim.

Medryt, 27 września. O sytuacji na froncie wschodnim pisze wojskowy współpracownik dziennika „Informaciones" jak następuje:

„Wskutek „zręcznej taktyki niemieckiej" armja sowiecka nie osiągnęła mimo wszelkich najcięższych strat ani przełamania linij niemieckich, ani też zniszczenia kontyngentów wojsk niemieckich.

„Nieznośna bezczelność".

Genewa, 27 września. „News Chronicle" omawia sytuację króla włoskiego Wiktora Emanuela. Pisze on, że jeżeli obwieszczenia rządu Badoglia w dalszym ciągu trzymać się będą formuły „króla Albanji i cesarza Etjopji", natenczas doprowadzi to z pewnością do protestów. Churchill oświadczył wyraźnie, tak pisze dziennik, że Włochy definitywnie utraciły swoje imperjum. Fakt, że Wiktor Emanuel w dalszym ciągu używa tych tytułów, jest „nieznośną bezczelnością".

W Kanadzie brak robotników.

Genewa, 27 września. Brak robotników w Kanadzie zmusił — według doniesienia „Daily Mail" — do zdemobilizowania 20.000 żołnierzy, których odesłano z powrotem do zajęć gospodarczych. W związku z tem kanadyjski minister obrony kraju oświadczył, że tego rodzaju krok, który okazał się konieczny celem utrzymania kanadyjskiego życia gospodarskiego, nie powinien prowadzić do fałszywych optymistycznych wniosków, odnośnie do potrzeb wojskowych. Kanada potrzebuje rocznie celem uzupełnienia poległych i niezdolnych do pracy, kontyngent w wysokości 100.000 ludzi.

Wkilku wierszach.

„Daily Express" donosi o wielkim braku mieszkań w stolicy Kanady, Ottawie. Stosunki mieszkaniowe panują tam nie lepsze niżeli w Londynie albo Waszyngtonie. Przedstawicielstwo dyplomatyczne Argentyny i Szwecji od szeregu tygodni już naprożno stara się o pomieszczenie dla siebie.

*

Duce zamianował podsekretarzem stanu w ministerstwie spraw zagranicznych b. włoskiego posła w Kairze, Serafina Mazzolini.

*

Agencja Reutera donosi z Waszyngtonu, że Roosevelt podał do wiadomości utworzenie nowego wydziału w urzędzie dla spraw nadzwyczajnych, który nosi nazwę „prowadzenie gospodarki w zagranicy".

Higjena schronów przeciwlotniczych.

Kraków, 27 września. Jak każde miejsce masowych skupień ludzkich, tak i schron przeciwlotniczy musi być otoczony wyjątkową troską, zapewniającą mu jak najlepsze higjeniczne warunki. W przeciwnym razie ten sam schron, który zabezpiecza życie ludzkie, będzie jednocześnie groźnym rozsadnikiem wszelkich chorób. Aby tego uniknąć, ostatnio wydano zarządzenie o środkach higjenicznych w schronach przeciwlotniczych (Dz. R. G. G. Nr. 75 z dnia 20 VIII 1943). W myśl zarządzenia, kierownicy zakładów, kierownicy obrony przeciwlotniczej zakładów, właściciele domów oraz straż obrony przeciwlotniczej mają dbać o to, aby schrony przeciwlotnicze znajdowały się w każdym czasie w stanie czystym. Po każdem użyciu należy pomieszczenie gruntownie uprzątnąć i wywietrzyć. Pozatem schrony przeciwlotnicze muszą być w pewnych okresach czasu, zależnie od ich używania, najmniej co 14 dni poddane szorowaniu na mokro.

Osobom zakaźnie chorym w żadnym wypadku nie wolno przebywać w ogólnych schronach przeciwlotniczych. O ile niema do ich dyspozycyj specjalnego schronu lotniczego (izolacyjny schron lotniczy), to osoby dotknięte przenośnemi chorobami muszą pozostawać w swoich mieszkaniach lub w miejscach zatrzymania się.

Kierownicy zakładów, kierownicy obrony przeciwlotniczej zakładów, właściciele domów oraz straż obrony przeciwlotniczej winni dbać o to, aby w ich obrębie jak najdokładniej wykonywano wszelkie przepisy omawianego zarządzenia. Przy przeprowadzaniu oczyszczania schronu członkowie zespołu obrony przeciwlotniczej mogą być w domach mieszkalnych powoływani na zmianę. Koszty bieżącego oczyszczania w zakładach obciążają zakład. Koszty oczyszczania w domach mieszkalnych mogą być rozdzielone na najemców. Oczyszczanie, dezynfekcja i utrzymywanie w dobrym stanie publicznych schronów obrony przeciwlotniczej należy do gmin, które ponoszą powstałe z tego tytułu ciężary. Miejscowi kierownicy obrony przeciwlotniczej powinni dopilnować wykonania i przestrzegania powyższego zarządzenia.

Zarządzenie o środkach higjenicznych w schronach przeciwlotniczych weszło w życie 19 sierpnia b. r.

Uregulowanie sprawy nabywania opon.

Kraków, 27 września. **Z dniem 20 sierpnia br. weszły w życie nowe przepisy, dotyczące wydawania i nabywania opon dla pojazdów mechanicznych.**

Zgodnie z zarządzeniem (Dz. R. d. GG. Nr. 74/1943) wydawanie i nabywanie opon dopuszczalne jest tylko po przedłożeniu karty na opony według urzędowo przepisanego wzoru. Karta na opony upoważnia tylko do nabycia opon zapasowych po oddaniu opon, przeznaczonych do wymiany. Wniosek o wystawienie karty na opony złożyć należy u starosty powiatowego (Urząd Ruchu Drogowego) właściwego dla miejsca stałego postoju pojazdu. Dla każdego pojazdu wolno wnosić tylko o jedną kartę na opony i wystawiać tylko jedną.

Jeżeli pojazdy wycofuje się z ruchu lub unieruchamia się definitywnie, wówczes kartę na opony należy oddać Urzędowi Ruchu Drogowego, właściwemu dla miejsca stałego postoju pojazdu. Według nowego zarządzenia zajmuje się na rzecz Generalnego Gubernatorstwa wszystkie opony (pneumatyki i pełne obręcze gumowe łącznie z obręczami komorowemi dla pojazdów lądowych wszelkiego rodzaju z wyjątkiem dorożek konnych i rowerów) o ile znajdują się na obszarze Gen. Gub. Opony łącznie z oponami zapasowemi nałożonemi na koła, które w chwili wejś[illegible] w życie omawianego zarządzenia nałożone są na pojazdy lub wozy przyczepne pojazdów, znajdujących się w ruchu, mogą być nadal na nich używane. Opony te jednak są zajęte. Nie dotyczy to uprawnienia do zbycia pojazdu, zaopatrzonego w opony. Opon, które są jeszcze zdatne do użycia dla pojazdów mechanicznych, nie wolno używać do wozów do zaprzęgu i nie wolno zbywać lub nabywać do tego celu użycia.

Posiadacze lub właściciele zajętych, nienałożonych na pojazdy opon lub opon nałożonych na pojazdy, nie znajdujące się w ruchu winni zgłosić je lub oddać na wezwanie Głównego Wydziału spraw wewnętrznych upoważnionej placówce. Za oddane opony przyznaje się odszkodowanie. Właściciele, posiadacze, kierowcy i użytkowcy pojazdów są obowiązani do fachowej konserwacji opon i do zaniechania wszystkiego, co mogłoby obniżyć ich trwałość. Z chwilą wejścia w życie omawianego zarządzenia straciło moc obowiązującą trzecie postanowienie wykonawcze do rozporządzenia z dnia 27 marca 1940 r. o gospodarce pojazdami mechanicznemi w Gen. Gub. (Dz. R. d. GG. II, str. 231 r. 1940).

KRONIKA

WRZESIEŃ 27 Poniedziałek

Dziś: Kosmy i Damiana
Jutro: Wacława kr. w.

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 20.15 do 6.00

Powołanie uczniów szkół fachowych do służby budowlanej w Gen. Gub.

Kraków, 27 września. Od jesieni 1943 r. będą przyjmowani do dwu- i trzyletnich szkół fachowych tylko tacy uczniowie, nie będący Niemcami, którzy już zadość uczynili obowiązkowi Służby Budowlanej, albo mogą przedłożyć zaświadczenie zwolnienia od Komendanta Głównej Placówki Służby Pracy, jako kierownika poborowego. Ci młodzieńcy, którzy chcieliby w tym czasie uczęszczać do szkoły fachowej i już ukończyli 17-ty rok życia, mogą się zgłosić już teraz jako ochotnicy do Służby Budowlanej.

Wykaz rodzinny nauczycieli szkół polskich.

Kraków, 27 września. Siły nauczycielskie wszelkich szkół polskich są zobowiązane złożyć do 15 października br. w przynależnych urzędach szkolnych wykaz rodzinny, który należy sporządzić i wypełnić na pół arkuszu, według przepisanego wzoru.

Na postawione pytania (imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i urodzenia, datę urodzenia i wyznanie ojca, matki, dziadka i babki nauczyciela oraz jego żony) należy odpowiedzieć w języku niemieckim lub polskim czytelnie, wyczerpująco i zgodnie z prawdą. D[illegible]łączać dokumentów nie potrzeba, można ich jednak zażądać, jeżeli powstaną uzasadnione wątpliwości odnośnie do prawdziwości danych. Urzędy szkolne prześlą wykazy rodzinne właściwym oddziałom wiedzy i nauczania do dnia 1 listopada 1943 r. Siły nauczycielskie, które wstąpią do służby szkolnej po 15 października 1943 r., nie potrzebują narazie składać wykazów rodzinnych.

Ograniczenie produkcji liczników gazowych.

Kraków, 27 września. Kierownik Urzędu Gospodarowania Żelazem i Stalą w Gen. Gub. wydał ostatnio zarządzenie, w myśl którego wstrzymuje się produkcję automatycznych liczników gazowych (na monetę). W związku z tem zarządzeniem wprowadza się jednocześnie ograniczenie reperacji już istniejących odnośnych liczników.

Gdy pasażer kolejowy nie ma miejsca siedzącego.

Kraków, 27 września. W myśl zmienionego regulaminu przewozu dla Generalnego Gubernatorstwa, jeżeli podróżny nie znajduje miejsca siedzącego w klasie odpowiadającej jego biletowi, wówczas może on, bez prawa roszczenia sobie dalszego odszkodowania, albo odbyć podróż w niższej klasie za zwrotem różnicy ceny, lub też przerwać podróż przy zwrocie opłaty przejazdowej i przewoźnego za bagaż za nieprzejechany odcinek.

Rozpoczęło się kopanie ziemniaków.

Kraków, 27 września. W drugiej połowie września rozpoczęło się kopanie ziemniaków; w pierwszym etapie idą gatunki średnio-wczesne, obecnie całkowicie już dojrzałe. Późniejszych gatunków nie należy jeszcze kopać, gdyż są one jeszcze niedojrzałe i stale rosną w czasie ciepłej pogody jesiennej. Zasadniczo ziemniaki należy wówczas kopać, gdy liście są całkiem suche, bulwy zaś posiadają grubą wierzchnią skórkę i nie uginają się pod naciskiem palca; ta próba sprawdza się przy wielu gatunkach dopiero w początkach października.

Bardzo ważnym problemem dla przyszłych zbiorów ziemniaków jest odpowiedni wybór sadzonek. Sadzonki powinny być wybrane już w jesieni, a nie dopiero na wiosnę, jak to się przeważnie praktykuje. Sadzonki należy bardzo starannie zabezpieczyć. W myśl wskazówek, w momencie gdy ziemniaki są jeszcze zielone, silne i zdrowe krzaki należy oznaczyć. Krótko przed kopaniem ziemniaków oznaczone krzaki należy w pierwszym rzędzie wykopać i bulwy przechowywać w niezbyt wielkich kopcach.

SZKOŁA RYBACKA! Z inicjatywy i pod zarządem Związku Organizacji Rybackich otwarto i uruchomiono dwuletnią szkołę rybacką w Warszawie (ul. Sienna 16). Program szkoły obejmuje: biologiczne podstawy gospodarki rybnej, hodowla ryb w stawach, rybołówstwo rzeczne i jeziorowe, techniczne zasady budowy i zakładania stawów rybnych, nauki rolnicze oraz przedmioty ogólnokształcące. Zajęcia praktyczne odbywać się będą w Rudzie pod Warszawą. Do szkoły rybackiej przyjmowana jest młodzież z ukończonym 17-tym rokiem życia, która posiada ukończone liceum, 4-klasowe gimnazjum ogólnokształcące, wzgl. szkołę zawodową 1-go stopnia. Dla młodzieży z ukończoną szkołą powszechną, chcącej uczęszczać do szkoły rybackiej, czynny jest specjalny kurs przygotowawczy.

I-szy koncert symfoniczny.

Nowy sezon koncertowy Filharmonji Krakowskiej rozpoczął się, ku nietajonej radości wszelkiej kategorji miłośników muzyki, którzy skwapliwie pożądają nowych emocyj muzycznych, niby witaminowej odżywki. Ku tem większej radości i zadowoleniu, że Filharmonja Krakowska naskutek dokonywanych adaptacyj w sali Starego Teatru, a przez to w konsekwencji i zamknięcia sali dla wszelkich imprez artystycznych, staje się faktycznie, na czas przebudowy jedynym ośrodkiem czy ogniskiem poważnem muzyki artystycznej. Jakkolwiek ze strony Filharmonji zapewno nie przedsiębrano jakichś specjalnych pociągnięć, by tej czwartkowej inauguracji nowego sezonu koncertowego nadać charakter uroczystościowy, jakiś powiew uroczysty wytworzył się sam przez się. Bywalcy koncertowi byli w komplecie, a świat muzyczny licznie reprezentowany. Wielka ilość młodzieży muzykalnej, która z entuzjazmem wysłuchuje produkcyj i w przerwach o tych produkcjach dyskutuje: to, co przedewszystkiem zadziwia niejednego obcego w Krakowie, a co dla nas, Krakowian, uchodzi za zjawisko powszednie.

Skład dawny, tj. ubiegłego sezonu, orkiestry uległ pewnym niewielkim zmianom. Zmiany te, nieliczne, nie mają charakteru zasadniczego tak, że orkiestra pozostała dawna, prezentująca te same walory.

Koncert inauguracyjny odbył się we czwartek, nie, według dawnego szablonu, w niedzielę — i to w godzinach wieczornych, a nie przedpołudniowych. Czyżby to inowacja i czy zachowa się ją w dalszym ciągu na okres nowego sezonu? Przesunięcie koncertu z dnia świątecznego na powszedni ma swoje dodatnie i ujemne strony. Dodatnie — bo przyciąga większą ilość osób, dla których niedziela stanowi zasłużony odpoczynek, ujemne — bo koncert zostaje wtłoczony w krótszy czas, co krępuje swobodę i powoduje pewne skróty, nie daje pełni wyżycia się koncertowego.

Program koncertu według afiszów miał przynieść R. Wagnera Uwerturę do opery „Śpiewacy norymberscy", następnie koncert fortepianowy Nr. 1 Es-dur Fr. Liszta w wykonaniu Krystyny Roesner, by finiszować IV Symfonją E-moll J. Brahmsa. W ostatniej chwili — zawsze fatum lubi płatać figle — wskutek nieobecności koncertantki program musiał ulec zmianie. A chcieliśmy usłyszeć Roesnerównę z zespołem symfonicznym, bo na swoim niedawnym koncercie w sali Starego Teatru wykazała sporo walorów, które tu mogły znaleźć uwypuklenie na odpowiedniem tle. Jako rekompensatę zaofiarowano publiczności Schuberta Symfonję t. zw. „Niedokończoną" H-moll (z 1822 r.), którą orkiestra odtwarzała niedawno przed inną publicznością.

Ten układ programu inauguracyjnego dowodnie nam wykazał, że dotychczasowy kierunek ideologiczny orkiestry i w tym sezonie zasadniczym nie ulegnie zmianom, pójdzie temi samemi torami, jakiemi dotąd szedł; będzie służyć orkiestra propagandzie tych samych zasadniczych wytycznych, którym dotąd służyła.

Preludjum koncertu symfonicznego, uwerturę Wagnera, wypieścił Hindemit ciepłem swej umiejętności do granic istotnie możliwości, na których prawda muzyczna jaśnieje w całej rozciągłości, w całej nieskazitelnej czystości.

„Niedokończona" Schuberta, tak różna nastrojem od Symfonji C-dur tegoż kompozytora, w której dopatrywano się radości życia, jakiegoś czaru poetyckiego i romantyzmu, tchnie tragicznym tonem, przebijającym zwłaszcza z pierwszej części (Allegro). Odczuwa się jakoś dziwnie bliskość tego tragizmu z greckiemi arcydziełami dramatu, te same elementy ścierające się — **apollińsk[illegible] i bakchiczny.** Andante śpiewne drugiej częś[illegible] jakby rzucić zasłonę, przez którąby kilka kojących, radosnych przenikało promieni. Te elementy musi oczywiście dyrygent dobyć na pierwszy plan, by dzieło biło żywotnością w oczy. **Hindemit,** który napewno namozolił się żmudnie nad opracowaniem wykonania, **zaprezentował dzieło w formie dobywającej wszelkie walory, odniósł niewątpliwie duży sukces orkiestrowy, wkładając w interpretację świeżość wysiłków i zapału.**

Symfonja E-moll Brahmsa, ostatnia w szeregu twórczym symfonicznym frapuje pełnią głębi duchowej. Pierwsza część, o charakterze epicznym, wyposażona w potężną codę, **zabrzmiała pełnią barw.** Druga część, skupiająca dojrzałe elementy twórczości Brahmsa w całej rozpiętości, wbijająca się w uwagę tematem jakby zaczerpniętym z pieśni ludowej, **zadziwiała precyzją wykonawczą.** Scherzo lotne trzeciej części dobyło na pierwszy plan tę ułajoną dzikość. Finał symfonji, to cykl potężnych warjacyj w formie ciaconny, przenikniętej elementami koncertowemi, wyposażony znów w potężną codę. **Odegranie symfonji wywołało żywe, zasłużone oklaski.**

Zet.

HAK ZIELNA 29 Warszawa poleca hurtowo **PASTĘ do obuwia Barwniki ULTRAMARYNĘ** do bielizny i wapna.
Prowincja za zaliczeniem.

Zgłaszając się ochotniczo do pracy w Rzeszy Niemieckiej — masz prawo wyboru miejsca pracy.
Zgłoszenia:
BIURO INFORMACYJNE dla pracowników fizycznych i umysłowych
Krakau, Burgstr. (Grodzka) L. 60

Kierownicy Gorzelni
do objęcia samodzielnych stanowisk natychmiast poszukiwani
Zgłoszenia nadsyłać pod „Nr. 550“ do Biura Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf Hitler-Platz 46.

„RYBAK“
JERZY GORZKOWSKI
WARSZAWA, Pierackiego 17
wysyła za zaliczeniem wszelki sprzęt wędkarski: wędziska, żyłki, haczyki, kołowrotki, błystki, sieci.
Najlepsza jakość. Najniższe ceny

Srebro stare połamane kupuję
najwyższe ceny płacę.
Kraków, ul. Sebastjana 20, m. 2a, do godz. 3 popoł.

KAPCE
oryginalne zakopiańskie sprzedam. Kraków-Podgórze, Limanowskiego Nr. 41 m. 1.

Hurtownia artykułów kosmetycznych
I. MINGELGRÜN
Zarząd komisaryczny
Kraków, Krakowska 21, m. 23.
Telefon 176-02.

Uwaga!
Moje biuro przyjęć „TEMPO“ chemiczna pralnia i farbiarnia oraz czyszczenie i fasonowanie kapeluszy męskich z ul. Rakowickiej 10b, zostało przeniesione na ul. KRAKOWSKĄ 36.

Na kapce
wytwórni materjałów poszukuję. Oferty: „4492“, Atlas, Warszawa, Al. Jerozolimskie 32.

Kostium czarny
jasny żakiet na wysoką osobę sprzedam.
Kraków, ulica Michałowskiego 6. Pracownia obuwia.

Ozdoby choinkowe
dostarcza
Inż. Z. SEKUŁOWICZ
Fabryka Wełny Szklanej
Gorlice

MEBLE
sypialnie szafy komb., trójdzielne Kraków, ul. Starowiślna Nr. 35, Stolarnia, w sieni na prawo.
NIE SKLEP!

WAGONY ZBIOROWE
do Warszawy wysyłamy w każdy **czwartek**
Firma Spedycyjna
A. BIEŃKOWSKI
Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46
Telefon 172-15, 172-12, 172-11

Wolne posady

Przyjmę na praktykę fryzjerską pannę i chłopca. Zgł.: Fryzjernia Kraków, Miodowa 1. 3065

Fabryka Wyrobów Metalowych poszukuje technika lub majstra. — Zgłoszenia listowne: Goniec Krak. Kraków „Nr. 2764“.

Potrzebna od zaraz uczciwa i samodzielna dziewczyna do wszelkiej pracy domowej. Oberbeil, Gustav-Freytagstr. (Sienkiewicza) 6 Kraków. 2767

Hotel Polonia Krakau, Wehrmachtstrasse 25 przyjmie od zaraz młodego zdolnego kucharza, dwie dziewczyny (powyżej lat osiemnastu) do zmywania naczyń i jedną pokojówkę. Zgłoszenia w biurze.

Poszukuje fryzjerki od zaraz. Zgł. Kraków, Zwierzyniecka 34. Wiktoria Głodówna. 2659

Młoda panna mówiąca po niemiecku poszukiwania do domu niemieckiego z utrzymaniem i mieszkaniem. Zgłoszenia w godzinach między 18.30 i 20-tą. Zgłoszenia: Krakau, Gerard Vischerstr. Nr. 72/8.

Kierownik rolniczo-przemysłowych przedsiębiorstw w Chodorowie, Stryju i Żółkwi poszukiwany. Wymagana jest praca samodzielna i celowa. Zgłoszenia z własnoręcznie napisanym życiorysem możliwie zaraz. Polak ze znajomością języka niemieckiego mile widziany. Rohr u. Schilfverarbeitung Drozdowice, Gródek koło Lwowa.

Stolarz dla przedsiębiorstwa monopolowego natychmiast poszukiwany. Zgłoszenia: Krakau, Postfach 93. 2972

Dochodząca do wszystkiego potrzebna zaraz. Kraków, Kordeckiego 9/1. 3046

Agentów do zbierania zamówień na portrety Semi-Email poszukują Bylscy, Rzeszów. 8028k

Fryzjer przyjmie chłopca do praktyki. Kraków, Poselska 19.

Fryzjerki manikurzystki poszukuje zaraz „Marian“, Kraków, Bandurskiego 48. 250k

Majstrowie wiertniczy, pomocnicy majstra oraz robotnicy obeznani z robotami wiertniczemi za wodą natychmiast poszukiwani. Zgłoszenia pod „274K“ do Gońca Krakowskiego, Kraków.

Dziewczyna młoda, zdrowa, potrzebna zaraz do pomocy domowej domu niemieckiego, najchętniej która zna się trochę na kuchni. Język niemiecki niewymagany. — Kraków, Szewska 11, Sklep tytoniowy. 2881

Retuszerów na b. korzystnych warunkach przyjmę lub dam klisze do domu. Dom Fot. Bielec, Karmelicka 50. 98k

Mężczyźni i kobiety różnego stanu i wieku poszukiwani do rozpowszechniania rewelacyjnej nowości na terenie całego Gubernatorstwa. Wysoki dochód zapewniony. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków, „Nr. 149K“.

Posad poszukują

Krośiarz budowlany szuka natychmiast zajęcia. Włada językiem niemieckim, polskim. Zgł.: Goniec Krak., Kraków „Nr. 2913“.

Dam chłopca 14-letniego zdrowego uczciwego z poleceniem, umiejącego trochę po niemiecku do sklepu, kawiarni lub restauracji. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2977“.

Stelmach i kowal, dobrzy fachowcy, zmienią posadę na ordynarję lub po kawalersku. Poważne zgłoszenia kierować: Jan Duliński, Wola Libertowska, p. Żarnowiec nad Pilicą. 9999k

Posady rządcy do mniejszego lub średniego majątku poszukuję. Mogę przytem samodzielnie prowadzić buchalterję. Najchętniej Krakowskie lub Małop. Środkowa. — Ukończona 3-letnia szkoła roln. Miłocin, 10 lat praktyki. B. dobre świadectwa i polecenia osób znanych. Żonaty, na ordynarję. Oferty: Kozela Jan, p. Chrostowa k. Krakowa 2. 3k

Sekretarka reprezentacyjna, pracująca obecnie w dużem przedsiębiorstwie niemieckiem, zmieni posadę. Pisze biegle na maszynie, zna prace biurowe, obowiązkowa, uczciwa, pilna. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, Nr. 2633.

Młoda, inteligentna, liceum matematyczno-fizyczne, zna język francuski, częściowo niemiecki, poszukuje posady. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 150K“.

Osoba lat 40, żona nauczyciela, w ciężkich warunkach materjalnych, poszukuje posady do prowadzenia gospodarstwa 2—3 osób. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia na adres T. Banaś dla Z. G. Wisnio, wa n/Wisłokiem. Balice Nr. 40.

Pani z towarzystwa obejmie posadę, zarządzi małym domem, ewentualnie pomoże w biurze. — Zgłoszenia: Zarecka, Chrząstówka p. Modorówka b. Jasło. 152k

Kupno nieruchomości

Kupię majątek, gospodarstwo, parcelę, młyn. Miejscowość obojętna. Skowroński, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39, tel. 158-66. 2157

Sprzedaż nieruchomości

Zakopane: pensjonat-hotel 36 pok. komfort pełny, śródmieście, ładny ogród, tanio sprzeda: Kraków — Zwierzyniecka 8/1. 2012

Domy murow. 3. 5. 6 i 7 pokoj. z ogrodami na przedm. Krakowa, niedaleko tramw. jeszcze tanio nabyć można: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 2013

Gospodarstwo 17 mórg z zabudow. gosp. koło Rabki. tanio sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 2014

Okazja! Olsza, parcela 150 sążni 5 min. od tramwaju tanio sprzeda „Lokata“ Kraków, Łobzowska 4.

Osiedle Urzędnicze narożnik 200 sążni okazyjnie tanio sprzeda „Lokata“ Kraków, Łobzowska 4.

Wola Justowska ul. Emans 200 sążni frontowe duże parcele za bezcen sprzeda „Lokata“ Kraków, — Łobzowska 4. 2154

Kamienica nowa 24 ubik. przy tramwaju tanio. Skowroński, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39. 2158

Ojców. Złota Góra. Parcela 1880 m. kw. front 32 m. Kraków Basztowa 10/1 2491

Osiedle Urzędnicze. Parcela budowlana 181 sążni, front 18 m tanio: Kraków Basztowa 10/1. 2492

Borek Fałęcki. Kilka parcel budowlanych tanio sprzeda: Kraków, Basztowa 10/1. 2493

Pięć pięknych parcel pod Laskiem Wolskim obszaru 500 sążni wyjątkowo tanio sprzeda „Lokata“ Kraków, Łobzowska 4. 2829

Maków Podhalański. W centrum piękna parcela budowlana z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. „Lokata“, Kraków, Łobzowska 4.

Parcelę sprzedam kompletnie uzbrojoną 200 sążni na Woli Justowskiej. Kraków, ul. św. Jana 16, m. 12. 2652

Willa pełny komfort 13 pokoi (ciepła, zimna woda), telefon, ponad 2000 metrów parceli, okazja, wolna do zamieszkania. Parcela centrum Zakopanego piękne położenie, około 500 sążni tanio sprzeda biuro „Własna Strzecha“ Kraków, Adolf Hitler-Platz 10, tel. 104-31.

Willa murow. nowa II. p., pełny komfort z ogrodem owoc. 1.400 m w Krynicy koło „Patrji“. Parcela 28 m frontu, obszar 1.400 m. kw. pełne uzbroj. w Krynicy oraz wiele in. poleca Biuro Kraków, Sienna 5, m. 7 I. p. od 9—18. Tel. 113-64.

Domy parcele w Krakowie, Prokocimiu, Swoszowicach i Bochni. Ceny przystępne dla szybko decydujących się. Wiadomość: Kraków, Dajwór 25/19. 2986

Majątek ziemski 200 mórg w pobliżu Krakowa sprzedam bardzo tanio! Zgłoszenia pisemne: Kraków, Żuławskiego 8A/12. 2580

Sprzedam okazyjnie 1.200 sążni parceli. Kulczyk Karol, Kraków, Olsza, Wolności 54, tel. 133-03.

Sprzedam gospodarstwo rolne 13 lub 9 morgów, w tem las, łąka, rola, wraz z budynkami mieszkalno-gospodarczemi, ze zbiorami zaraz do objęcia. Wiadomość: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 8770P“.

Dom 4-ro ubik. mur. z ogrodem, blisko tramwaju, sprzeda, Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74.

Parcelę 200 sążniową, w pięknem położeniu, tanio sprzeda, Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74.

13 mórg pola z budynkami sprzeda, Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74. 266k

Kupno

Maszynę do szycia lub główkę kupię zaraz. Kraków, Zwierzyniecka Nr. 9 m. 1. 2961

Kupię bufet restauracyjny lub tylko aparat piwny, 1 gablotkę szklaną. Zgłoszenia: Kraków, Stradom 13. Gaststätte, godz. 12—3.

Aparat piwny z lodownią lub też lodówkę kupi Restauracja „Mascotte“ Kraków, Krakowska 20.

Kilimy, dywany kupuje, sprzedaje Kraków, Długa 23 sklep kilimów.

Dywany, kilimy, obrazy, antyki, meble, porcelana. Kupno — sprzedaż ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyk“, Kraków, Stradom 18, telefon 140-88. 8109k

Obrazy, antyki, dywany — kupno, sprzedaż — ocena: „Phryne“ Kraków, Sławkowska 6. 8718k

Ubrania, marynarki, spodnie, płaszcze kupuje: Kraków, Starowiślna 80, sklep. 8906k

Kupuję aparaty fotograf., patefony, płyty dobrej marki, w dobrym stanie. Kraków, Starowiślna 80. Telefon 223-67. 5312

Znaczki poczt. kupuje „Filatelia“ Kraków, Adolf-Hitler-Platz 9. — Pasaż. 7374

Koncesjonowany sklep używanej garderoby i bielizny kupuje i sprzedaje za gotówkę: Kraków, Pierackiego 4. 8407

Srebro stare połamane kupię najwięcej zapłacę. Kraków, Sebastjana 20 m. 2a od godz. 9—3. 2347

Deszczowce lub śniegowce dziecinne na lat 6 kupię. Zgłosz.: Kraków, Krakowska 21, sklep cukierniczy. 2695

Termos obiadowy mniejszy kupię zaraz, Kraków, Szewska 11, Sklep tytoniowy. 2882

Gutenberga encyklopedji poszczególne tomy kupuję okaz. Zgł. tylko z ceną do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 9111“.

Łóżeczko dziecięce kupię. Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 9462

Hückel męski popielaty welour Nr 57 kupię. Kraków, ul. Krzywa 13 m. 11 II p. na ganku. 2671

Krawatki tylko pierwszorzędne, niezniszczone, poszukiwane przez Komis. Kraków, Starowiślna 18.

Kupimy instalację na gaz ssany na drzewo (miękkie) Motor 30 PS. Zgłoszenia: Gmina Laszki, pow. Jarosław. 153k

Corex do wywoływania filmów 6×9 — „Leica“, filtrów oraz wszelkich części aparatów, poszukuje dla klientów Dom Pośredniczy, Kraków, Starowiślna 51, tel. 128-41. 267k

Aparatów fotogr., szczególnie małoobrazkowych oraz wszelkich części do tychże, poszukuje dla klientów Dom Pośredniczy, Kraków, Starowiślna 51, tel. 128-41. 268k

Harmonji od 12—120 basów skrzypiec, mandolin, gitar, patefonów, adapterów, poszukuje dla klientów Dom Pośredniczy. Kraków, Starowiślna 51, tel. 128-41. 269k

Sprzedaż

Maszynę do szycia piękną tanio sprzedam. Kraków, Bożego Ciała Nr. 31/7. 2966

Firma **St. Chwilkowski**, Zakład zegarmistrzowski pod Arkadami, Kraków Krakowska 1 — poleca: biżuterję, wyroby srebrne i różne praktyczne upominki oraz wykonuje wszelkie naprawy zegarków.

Kuźnię polową sprzedam Kraków, Długa 30, m. 14, oficyny. 3111

Biam piżmaki, błam nutricty, futro sealskinowe luźne sprzedam. Kraków-Podgórze, Nadwiślańska 8

Elegancki pokój jadalny, lampę elektryczną, łóżko i materace oraz różne przenoszone rzeczy. Kraków, Aleja Słowackiego Nr. 129 m. 4.

Łowiecka literatura do sprzedania komplet książek z dziedziny łowieckiej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 2905“.

Herbarz polski Niesieckiego sprzedam. Piękny egzemplarz., Goniec Krak., Kraków „Nr. 2909“.

Futro perskie z całych skór modny fasom oraz sealskinowe męskie futro na prawdziwych nutriach z wydrą marengo, lis srebrny, dywanik perski sprzedam. Kraków, św. Jana 13/22. 2928

Lis srebrny piękny, spód futrzany, kapelusz Hückla Velour Nr. 56, futro męskie sprzeda. Kraków, Kochanowskiego 2/2. 2959

Koc wełniany jasno-popielaty w pierwszorzędnym stanie sprzedam. Kraków, św. Marka 20/10, I p.

Jesionkę męską w pierwszorzędnym stanie sprzedam. Kraków, św. Marka 20/10, I p. 2980

Kręgi betonowe i 2 łóżka żelazne sprzedam. Salwatorska 35, m. 4.

Elektrolux do czyszczenia, odkurzania kilimów i dywanów okazyjnie sprzedam. Kraków, Kalwaryjska 6/5. 2755

Futro męskie i karakułowe sprzedam. Kraków, Starowiślna 64/10.

Sienniki, worki, chodniki, płótno papierowe, torby gospodarcze, torby szkolne, makatki, walizki poleca po najniższych cenach Wesołowski Kraków Starowiślna 19. 3017

Harmonja pianowa 48 basów, biała do sprzedania, Kraków, Rynek Podgórski 12/22. 3036

Harmonja „Hohnera“ 120 basów, czterochórowa z registrem lub 32 basy okazyjnie do sprzedania. Kraków, Botaniczna 6, m. 14.

Patefon dwusprężynowy, szafkowy oraz płyty, przeważnie muzyka rozrywkowa, sprzedam. Kraków, Barska 31/3. 3047

Wózek głęboki Konkon w dobrym stanie do sprzedania. Kraków — Dietla 91/4. 3094

Obrazy, dywany, kilimy, antyki, meble, porcelana. Sprzedaż — kupno ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyki“ Kraków, Stradom 18, tel. 140-88. 8108k

Sypialnie, jadalnie, kuchnie, nowoczesne, okazyjnie sprzeda Józef Szulc, Kalwarja, Rynek. 8595k

Zamki błyskawiczne, grzebienie, szczotki, sznurowadła, korki do butelek, pasta do obuwia, sprzedaż fabryczna D/H. Kurowski, Warszawa, Plac Napoleona 9.

Walizy, teczki, torby, portfele, torby szkolne itp. hurt - detal „Export“, Kraków, Miodowa 17.

Obrazy, sprzedaż, kupno i ocena: L. Wiadrowski, Kraków, Florjańska 7, w podworcu. 8905k

Tapczany poleca Pracownia Tapicerska Kraków, św. Sebastjana 33.

Pudełka impregnowane do tłuszczów. Ceny fabryczne J. Zaniewicki, Warszawa, Wspólna 14. Prowincja za zaliczeniem. 9122K

Lampy karbidowe, palniki, sprzedaje K. Brzeziński, Kraków, Krakowska 1. 9948k

Palto zimowe w dobrym stanie na średniego sprzedam. Kraków, Starowiślna 4/5, od poniedziałku w godz. 10—12 i 4—6. 275k

Singera maszynę do szycia z powodu wyjazdu sprzedam. Kraków, Krakowska 39/3c. 963

Singera maszynę sprzedam. Kraków, Starowiślna 12/5. 1094

Fortepian „Wirtha“ krótki sprzeda tanio. Kraków, Starowiślna 12.

Futro damskie drabanty, futerko dziecięce z białych królików, kołnierz pelerynkowy z lisa rudego, pelerynka futrzana z agneaurasee i inne kołnierze pelerynkowe sprzedam. Kraków, Prażmowskiego 52/1

Futro damskie cielaki z zarękawkiem i czapką pierwszorzędne skóry sprzedam. Kraków, Przemyska Nr. 4/1. 1098

Obrazy najlepszych artystów polskich: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9. Sprzedaż, ocena, kupno.

Obrazy wybitnych artystów w wielkim wyborze, najprzystępniejsze ceny: Wawrzecki Kraków, Wiślna 9. Sprzedaż, kupno, ocena.

Pianino znanej marki krzyżowopancerne nowoczesne okazyjnie sprzedam zaraz. Kraków, Krowoderska 50 m. 6. 2331

Płyty, bardzo duży wybór, polskie, niemieckie, tanecznej i poważnej muzyki, sprzedam, codzień 14—18, Kraków, Mogilska 8, m. 6.

Kołdry puchowe para lub pojedyncze, maszynę Singera endlarkę i do szycia sprzedam. Kraków, św. Sebastjana 16/27. 2987

Patefon walizkowy pierwszorzędny z płytami sprzedam. Kraków, Kalwaryjska 6/5. 2754

Sypialnię nowoczesna kompletną bardzo ładną sprzedam. Kraków-Podgórze, Brodzińskiego 11.

Obrazy: Ajdukiewicza, Axentowicza, Brandta, Chełmońskiego, Dębickiego, Fałata, Juljusza i Wojciecha Kossaków, Matejki, Malczewskiego, Podkowińskiego, Wyspiańskiego, Wyczółkowskiego oraz kilimy sprzedam: Kraków—Podgórze, Węgierska 10/13. 2801

Wyroby chałupnicze jak postronki sznury do bielizny, baty, biczyska kręcone i zwykłe, sita włosienne, przetaki, mieszota, wszelkiego rodzaju wyroby drzewne jak łyżki, wałki do ciasta itp. dostarcza P. T. Kupcom i Spółdzielniom M. Pucia, Hurtownia Wyrobów Przemysłu Chałupniczego, Przeworsk, Rynek 72. 9772k

Płyty gramofonowe (taneczne, poważne) duży wybór sprzeda „Fiducia“, Kraków, Florjańska 15.

Pióra wieczne dobrej marki do nabycia w firmie Mysłakowski, Kraków, Szpitalna 3. 581

Waga analityczna, wiertarka elektryczna, odkurzacz i różne, Starowiślna 66, m. 26. 1807

Futro męskie na tchórzach, damskie perskie i sealskinowe sprzedam. Kraków, ul. Szlak 43, m. 7. II piętro. 1871

Srebro stołowe (prawdziwe) na 6 osób w kasecie sprzedam. Kraków, Zyblikiewicza 5, schody 9, drzwi 125, od godz. 1—5. 2246

Maszynę do szycia damską oraz krawiecką sprzedam tanio. Kraków, Szlak 31, m. 5. 2637

Futro męskie, jesionkę męską okazyjnie sprzedam. Kraków, Szlak Nr. 31, m. 5. 2638

„Mercedes“ maszynę pisarską biurową, aparat fotograficzny „Voigtländer“ światłomierzem sprzedam, Kraków, Krzywa 13/11 II p. na ganku. 2672

Psy wilczury (owczarki niemieckie alzackie) wspaniałe okazy nadające się do tresury osobistej obronnej, policyjnej itp. również inne rasy, sprzedaje Hodowla, Kraków, Wadowicka 39 (Przedł. Kalwaryjskiej). 270k

Matrymonialne

Chcesz się dobrze ożenić, wyjść zamąż, szczęście osiągnąć — nadeślij swoją fotografję, podaj datę urodzenia, bliższe dane o sobie oraz swoje życzenia. Adresować: „Studio“. Warszawa O I. Skrzynka pocztowa 322. 9664k

Brunetka, młoda panna, przystojna wykształcenie średnie, muzykalna, gospodarna, nawiąże znajomość z inteligentnym, szlachetnym panem do lat 38. Cel matrym. Tylko poważne zgłoszenia do Gońca Krak. Kraków, „Nr. 9422“.

Aptekarz, ożeni się z przystojną i posażną panną, blondynki mają pierwszeństwo, anonimy do kosza. Listy z fotografją przesyłać: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 11K“.

Trzy młode Polki, brzydkie, niesympatyczne, nieciekawe, samodzielne, energiczne, wykształcone, pragną nawiązać korespondencję poważną i szczerą z Panami w wieku od lat 28—40, którzy posiadają na tyle odwagi i dowcipu, by zawrzeć małżeństwo. Fotogr. pożądane, zwrot zapewniony. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr 154K“.

28-letnia brunetka pragnie być kochana i dać szczęście Panu z wyższem wykształceniem o wybitnej subtelności. Mile widziani Panowie, którzy kochali lecz wskutek wydarzeń losu stracili najdroższe osoby. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 155K“.

Polak, lat 22, wysoki, ciemnowłosy, oczy niebieskie, z wykształceniem średniem, sympatyczny, z zawodu ogrodnik, pragnie poznać pannę w wieku od 18—25 lat, miłą, dobrą, wzrostu średniego. Cel matrym. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 156K“.

Szatyn, lat 23, pracujący obecnie w Rzeszy, inteligentny, bardzo wartościowy, podobno bardzo przystojny, tylko biedny jak mysz kościelna, poszukuje panny w celu matrym., dobrego charakteru i o mocno kochającem sercu, niebiedną. Szatynki i brunetki mają pierwszeństwo, lat 17—18. Zdjęcia pożądane, zwrot ręczę słowem honoru. Tylko poważne zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 157K“.

Którzy z Panów, dobrze zbudowani, wysocy, przystojni, zdobędą się na odwagę i sięgną aż do wysokich szczytów Tatr... a znajdą 2 „szarotki tatrzańskie“, młode panienki, przystojne, zgrabne, lat 20 i 22, pragnące tą drogą zawrzeć znajomość w celu matrym. Zgłoszenia z fotografją, za której zwrot ręczymy, Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 158K“.

Separowany nie z własnej winy, rolnik, lat 29, posiadający 5-morgowe gospodarstwo, pragnie poznać pannę lub bezdzietną wdowę do lat 35, może być separowana, znająca się na gospodarstwie, w celu matrym. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 159K“.

Trzech młodych, energicznych, inteligentnych, na kierowniczych stanowiskach, Staszek brunet, Tadek szatyn, Wacek blondyn, pragną tą drogą poznać Polki, miłe, wesołe, zgrabne, inteligentne do lat 20. Majątek niewymagany. Rozwódki wykluczone. Cel matrym. Nieanonimowe zgłoszenia, chętnie z fotografją kierować: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 160K“.

Zguby — kradzieże

Zgubione Erlaubniskarte Nr. 798 wydaną przez Abt. Propaganda w Krakowie na nazwisko Kazimierz Pacorek, Kraków, Rynek Kleparski 10/5. 2925

Różne

Poszukuję Józefa Świerzewicza, — który był w 1939 r. w Łucku 24 p. p. Proszę rodziców lub krewnych o powiadomienie do Biura Ogłoszeń Kraków, Sienna 12 „Helena“. 2902

Retuszerów mogących brać negatywy do domu na sztuki poszukuję, płacę bardzo dobrze. Zgł.: Goniec Krak., Kraków „Nr. 3103“.

Psychografolog Mistrz Mamott o wybitnym darze jasnowidzenia wizyjnego, przepowiada każdemu jego tajemnice wydarzeń życiowych z charakteru pisma i dat urodzenia, na podstawie których ustala horoskopy przyszłości. Daje rady we wszelkich kwestjach życiowych. Odpowiedzi listowne za zaliczeniem poczt. Podać datę urodzenia i pytania. Adres: Mamott, Kraków, skrytka poczt. 474.

Marta Filipczak-Masłowska, grafologini, przyjmuje we czwartki i piątki tylko do 9 października z powodu oczekiwanej choroby. — Kraków, Krowoderska 5, m. 1.

Znana grafologini chiromantka Silima, poradzi najlepiej każdemu. Kraków, ul. św. Sebastjana 27, m. 11, oficyna.

Kostjumy, płaszcze wykonuje Mieczysław Cholewka, Kraków, Sławkowska 30. 2809

Piękne torebki damskie różnego rodzaju wykonuję z powierzonego materjału. Kraków, ul. Madalińskiego 7 m. 4. 3016

Szczury tępi masowo Zakład do walki z robactwem i szkodnikami. Kraków, Szewska 24. 7874k

Pluskwy, wszelkie robactwo z zarodkami tępi specjalnym gazem, nie uszkadzając tkania, mebli. Skutek gwarantowany. Zakład Higjeny, Kraków, Szewska 24. 7875k

Szczotek do szorowania z drzewa (ręczne i na kij), drążków do szczotek, wycieraczek drewnianych składanych, trzepaczek, kosz na papiery dostarcza w większej ilości krótkoterminowo Hurtownia szczotek, Krakau, Kasinogasse (Bracka) 6. 9459k

Zaprzysiężony tłumacz i biuro tłumaczeń i podań, Krakau, Kasinogasse (Bracka) 6. 9991k

Filateliści uwaga! Tylko do 30 września przyjmujemy wpłaty na cennik 1944 znaczków polskich — Gubernatorstwa, 14 artystycznych foto-tablic. Cena zł. 20,—. Wysyłka w październiku. Nakład ściśle ograniczony. Polski Dom Filatelistyczny, Warszawa, Marszałkowska 116. 200z

Wybitny psycholog z niespotykanym darem jasnowidzenia udziela cennych porad, prawdziwie odsłania wszelkie tajemnice i los zaginionych, odpowiada listownie za zaliczką 20 zł., podać datę urodzenia i pytania. Adres: Lwów 1, skrytka pocztowa 69. 203k

Stwierdzonem jest naukowo, iż natura obdarza zdolnościami intuicyjno-medjalnymi przeważnie tylko kobiety jako jednostki bardziej wrażliwe od mężczyzn. Taką potęgę wyczucia posiada znana z przed wojny psycho-grafologini Marja Kwarcińska. Opracowuje horoskopy na przyszłość, mówi o osobach zaginionych. Przesłać datę urodzenia, charakter pisma, oraz zapytania. Ciężkowice k/Tarnowa. Dystrykt Kraków.

Spółka Spedycyjno-Transportowa
dawniej
W. GUTOWSKI i S-ka
zawiadamia, że
PRZENIOSŁA SWE BIURA
na ul. Krowoderską 59
załatwiamy wszelkie czynności spedycyjne. Stała ekspedycja wagonów zbiorowych. Przewozy własnym taborem konnym i samochodowym. Przeprowadzki wozami meblowemi.

Książki wszelkie, albumy, encyklopedje, herbarze, kupuje, płaci najlepsze ceny
Antykwarjat ADAM, Kraków, ul. Szpitalna 18, róg św. Tomasza.

HERALDYCZNY
dział antykwarni S. ADAM, Kraków, Szpitalna 18, kupuje sprzedaje herbarze, rysunki herbów, monografje poszczególnych rodzin, udziela informacyj heraldycznych.

Do sprzedania „SINGERA“ maszyna
do obszywania, mikroskop kinotechn. Zeiss. Wiadomość: Kociołek, Krakau — Aussenring Nr. 116 parter.

Panią
jadącą pociągiem z Krakowa dnia 28 sierpnia br. sobota godz. 16.12 w kierunku Dębicy przedział służbowy, proszę o wiadomość dotyczącą aparatu fotograficznego, zostawionego na półce przy przesiadaniu w Tarnowie. Skuteczne informacje i zwrot wysoko wynagrodzę. Adam Czyżewski, Rymanów. 242k

Obrazy
Malczewskiego, Michałowskiego, Suchodolskiego Januarego **sprzedam.**
Kraków, ul. św. Marka 7/9, m. 4.

Traktor-ciągnik HANOMAG
na pełnych gumach z szajbą do młócenia, w stanie bardzo dobrym **do sprzedania.** — Wiadomość: Kraków, Groble 16/9. Inż. Beck.

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych z gotowaniem, może być z prowincji, **potrzebna zaraz.** — Zgł.: Firma „Budowa“, Kraków, Tomasza 20.

Dzierżawy restauracji lub kawiarni poszukuję
Zgłoszenia pisemne: Kraków, Starowiślna 80, Sklep Komisowy.

MEBLE
KRAKÓW, Starowiślna 35, poleca Wytwórnia Mebli
JULJAN PYKA

„Express“ Heleny Jabłońskiej, Kraków, Długa 31, podnosi oczka w pończochach szybko, solidnie i bardzo ładnie, pilne na poczekaniu. 9842k

Przeprowadzki oraz przewóz towarów i fortepianów wykonuje, jak dawniej, fachowo i solidnie Michał Zieliński, Kraków, Grodzka 9, m. 12

Poszukuje się Józefa Świetlika z Sieteszy, poczta Markowa, pow. Jarosław, syna Katarzyny Świetlik, zaginionego w lutym w Krakowie, wysoki blondyn, niebieskie oczy, lat 30, bez dokumentów, umysłowo upośledzony. W lutym przybył do Krakowa z transportem robotników do Niemiec, uznany przez komisję lekarską, jako niezdolny do wyjazdu na roboty, nie umiejąc sam powrócić do domu prawdopodobnie zaginął. Za wiadomość lub odnalezienie dam znaczną nagrodę. Katarzyna Świetlik, Sietesz, p. Markowa, Kr. Jarosław.